

Het Zijper Landschap

Landschap - Cultuur - Ontspanning

DAGTOCHT 2 - 24 KM

LANDSCHAP

A Weidevogelleefgebieden

Weidevogels zijn karakteristiek voor Noord-Holland. Ze gedijen goed in het open weidelandschap. De Provincie Noord-Holland vindt zowel de weidevogels als het karakteristieke cultuurlandschap waarin zij verblijven belangrijk.

De weidevogelleefgebieden zijn zoveel mogelijk aaneengesloten, open gebieden, die voldoen aan de criteria van gruttokern-gebied en weidevogelleefgebied. Binnen gruttokerngebieden zijn meer dan 10 broedparen grutto's per 100 hectare geteld. Binnen weidevogelleefgebieden zijn meer dan 20 broedparen kritische weidevogels per 100 hectare geteld. Kritische weidevogels zijn de weidevogels waarvoor de provincie Noord-Holland zich extra inzet. Dit zijn: de scholekster, de grutto, de kempiaan, de kuifeend, de scholekster, de slobbeend, de tureluur, de veldleeuwerik, de watersnip, de wintertaling en de zomertaling.

B Westfriesse Omringdijk

Westfriesland is het gebied in Noord-Holland dat volledig wordt omsloten door de oudste dijk van Nederland, de Westfriesse Omringdijk. Dit provinciale monument heeft een totale lengte van 126 kilometer. Dit wonder van menselijke hand is al 800 jaar oud en verbindt de historische steden Alkmaar, Hoorn, Enkhuizen en Medemblik. De Omringdijk slingert als een groene route door het landschap en leidt de bezoekers van Westfriesland langs het weidse landschap met zijn unieke vergezichten. De dijk scheidt oud en nieuw land. Het nieuwe land bestaat uit droogmalingen van polders en bedijkt land dat op de zee gewonnen is. Het oude land is het land dat al voor de aanleg van de Westfriesse Omringdijk bestond en droog was, zodat er bewoning kon plaatsvinden. Het bestuur van het gebied binnen de dijk was van groot belang voor het dijkonderhoud dat plaatsvond. De dijk moest onderhouden worden om de bewoners van West-Friesland tegen het water te blijven beschermen.

Bestuurders van het gebied dwongen het dijkonderhoud af door te bepalen dat iedereen verantwoordelijk was voor de dijk. Het bezit van een stuk land verplichtte de eigenaar tot het onderhoud van een stuk dijk. De lengte van dat stuk was afhankelijk van de grootte van het landbezit. Toch vonden er een enkele keer nog dijkdoorbraken plaats. Het aanleggen van bochten was de goedkoopste manier van dijkherstel. De dijk werd dan om het wiel, dat was ontstaan, aangelegd, soms met het wiel binnen de nieuwe dijk, soms erbuiten. Inlaagdijken werden in het binnenland aangelegd waarna de hoofddijk werd opgegeven in de strijd tegen het water. Het mooiste gedeelte van de dijk met zijn wielen bevindt zich op deze dagtochtroute.

C Wielen

Plaatsen waar na een dijkdoorbraak het water met grof geweld het land uitholde en een diepe put achterliet, waar later weer een nieuwe dijk omheen werd gelegd. Op deze tocht komt u vier wielen tegen: Het Modderwiel, het Dijkstalwiel en de twee Burgerwielen.

CULTUUR

Langs de Grote Sloot staan drie watermolens die de polder de Zijpe droog maalden. Molen F gebouwd in 1890, molen ZG gebouwd in 1669 en molen NG gebouwd in 1820.

De Zijpersluis, gebouwd in 1566, was één van de sluisen die nodig was om het water uit de Zijpe naar zee af te voeren.

De hervormde kerk in Burgerbrug werd gebouwd in 1850, gevolgd door de katholieke kerk in 1866.

De hervormde kerk in Sint Maartensbrug werd gebouwd in 1696.

De kerk in Eenigenburg stamt uit 1792 en is gebouwd op een terp.

De dwangburcht Huis te Nuwendoorn werd door Floris V van Holland gebouwd in 1282 om de Westfriezen in toom te houden.

Burgerbrug-St Maartensbrug-Tuitjenhorn

Het Zijper Landschap

www.hetzijperlandschap.nl